

روز گذشته درحالی که نرخ دلار حواله در بازار ارز توافقی حدود ۶۴ هزار و ۵۹۵ تومان بود، اما دلار غیررسمی یا دلار بازار، نرخ‌های جدیدی را به ثبت رساند، نرخ‌های جدیدی که باعث شد فاصله نرخ ارز رسمی و تجاری کشور با نرخ ارز بازار غیررسمی به حول و حوش ۲۵ درصد برسد. این اتفاق خلاف انتظار دولت برای یکسان سازی نرخ ارز و حذف بازار نیمايي و شکل دادن به بازار ارز توافقی بود. درخصوص جهش اخیر، استدلال‌های مختلفی از سوی تحلیلگران و کارشناسان مطرح می‌شود. برخی از فعالان رسانه‌ای و بعضاً برخی از اقتصاددانان و سیاسیون، سیاست جدید ارزی دولت یعنی ایجاد بازار ارز توافقی و حرکت به سمت یکسان سازی نرخ ارز را دلیل این اتفاق می‌دانند، اما بسیاری از کارشناسان و فعالان اقتصادی کف بازار می‌گویند این اقدام نمی‌تواند دلیل جهش ارزی اخیر باشد؛ چراکه بازار ارز توافقی در واقع به نوعی، بازار واقعی برای احیای بخشی از ساختار پراختی رسمی کشور بوده و می‌تواند جلوی نوسانات ارزی را بگیرد. همچنین برخی از کارشناسان دلایل مختلفی از جمله باز شدن سفردهی فتر نرخ ارز در سال‌های اخیر را دلیل جهش ارزی اخیر ذکر کرده و می‌گویند اینکه دلار در روزها و هفته‌های گذشته جهش کرد، دلیل آن، سیاست اشتباه تثبیت اسمی نرخ ارز و بی‌توجهی به نرخ ارز حقیقی از سوی دولت بوده است. گروه دیگری از کارشناسان به متغیرهای اقتصادی از جمله کسری بودجه، رشد نقدینگی و تورم اشاره می‌کنند و بیان می‌دارند این جهش ارزی اخیر قابل پیش‌بینی بود. تحولات امنیتی منطقه نیز موضوع دیگری است که کارشناسان می‌گویند در تشدید انتظارات تورمی نقش داشته است. به نظر می‌رسد جهش فعلی نرخ ارز، علاوه بر همه متغیرهای اقتصادی که طی چندین دهه اخیر و به عبارت بهتر از اوایل دهه ۵۰ در نوسانات ارزی نقش داشته، در کوتاه‌مدت هم از سیاست‌های ارزی دولت متأثر بوده و هم اینکه، احتمال رفتار شبیختن‌آمیز برخی از کشورهای منطقه از جمله کشور امارات در ساختار ارزی کشور (ایجاد محدودیت برای صرافی‌ها و تراستی‌ها) نیز وجود دارد.

رکورد شکنی دلار با وجود رکورد شکنی صادرات

روز گذشته رئیس کل گمرک ایران گزارش ۹ ماهه تجارت خارجی کشور را اعلام کرد. به گفته فرود عسگری، در ۹ ماهه اسفند مجموع تجارت کشور حدود ۹۴ میلیارد و ۲۹ میلیون دلار بوده که از این مقدار، حدود ۵۰ میلیارد و ۸۸۹ میلیون دلار (با احتساب واردات طلا) مربوط به واردات کشور و ۴۳ میلیارد و ۱۴۰ میلیون دلار نیز مربوط به صادرات غیر نفتی ایران بوده است. به گفته رئیس کل گمرک ایران در مدت یاد شده صادرات غیر نفتی کشور مان به ۴۳ میلیارد و ۱۴۰ میلیون دلار رسید که ۱۸ درصد نسبت به مدت مشابه سال قبل افزایش داشته است. عسگری میزان وزنی صادرات غیر نفتی در ۹ ماهه سال جاری ۱۱۶٫۱ میلیون و ۳۴۸ هزار تن ذکر کرد که نسبت به مدت مشابه سال قبل ۱۳٫۷ درصد افزایش یافته است.

طبق اظهارات وی، واردات کشور مان با احتساب واردات شمش طلا به میزان ۲۷ میلیون و ۹۴۱ هزار تن و به ارزش ۵۰۲ میلیارد و ۸۸۹ میلیون دلار بوده که به لحاظ وزنی ۳٫۲ درصد کاهش و به لحاظ ارزش نیز رشد ۵٫۲ درصدی داشته است. براساس گزارش گمرک ایران، متوسط ارزش گمرکی هر تن کالای صادراتی کشور مان در ۹ ماهه اسفند ۳٫۷ درصد افزایش به رقم ۳۷۱ دلار رسیده است. این گزارش نشان می‌دهد یکی از مهم‌ترین اقلام صادراتی کشور در ۹ ماهه اسفند، محصولات پتروشیمی بوده که در این مدت ۵۰٫۷ میلیون تن به ارزش ۱۹۷ میلیارد دلار صادر شده است که به لحاظ وزن ۲۳٫۲ درصد و از حیث ارزش ۳۲ درصد افزایش داشته است.

آنگونه که داده‌های گمرک ایران نشان می‌دهد، تراز تجاری غیر نفتی کشور در ۹ ماهه به منفی ۷٫۷ میلیارد دلار رسیده که ۴٫۲ میلیارد دلار بهتر از تراز منفی ۱۲ میلیارد دلاری ۹ ماهه سال ۱۴۰۲ است.

مقایسه داده‌های گمرک ایران در ۹ ماهه سال‌های ۱۳۹۲ تا ۱۴۰۳ نشان می‌دهد صادرات غیر نفتی کشور در ۹ ماهه اسفند با وزن ۱۱۶ میلیون و ۳۴۸ هزار تنی، بالاترین مقدار صادرات در ۱۲ سال اخیر است. این داده‌ها نشان می‌دهد رتبه دوم در اختیار ۹ ماهه سال ۱۳۹۸ با ۱۰۳ میلیون تن و رتبه سوم در اختیار ۹ ماهه سال ۱۴۰۲ با ۱۰۲ میلیون تن است.

نقش تحولات ژئوپلیتیک در نوسانات ارزی

امیر محمد گلوئی، اقتصاددان در گفت‌وگو با «فرهیختگان» درباره جهش نرخ ارز در کشور اظهار داشت: «در طول ۱۳ سال گذشته و به‌ویژه پس از سال ۱۳۹۷، ما چندین جهش ارزی را تجربه کرده‌ایم. این جهش‌ها عمدتاً به‌گونه‌ای بوده که پس از سال ۱۳۹۷، نرخ ارز به‌طور چشم‌گیری نزدیک به نرخ اقتصادی

قرار گرفته است. در این دوره، رشد نقدینگی و تورم غالباً بیشتر از رشد تولید بوده و این مسئله اثرات زیادی بر اقتصاد کشور گذاشته است. البته در سال ۱۳۹۹، جهش ارزی به‌طور غیر منطقی رخ داد، اما به‌طور کلی در سایر مقاطع، نرخ ارز جهش‌های شدید و غیر قابل‌پذیرشی نداشته است. البته در برخی مواقع مانند تابستان ۱۳۹۹ و پیاپی ۱۴۰۱، شاهد نوسانات ارزی در مقیاس‌های کوتاه‌مدت و ماهانه بوده‌ایم. برای توضیح بیشتر، باید به این نکته توجه کنیم که در ۱۵ ماه اخیر، به‌ویژه در ۹ ماه نخست سال ۱۴۰۳، اقتصاد ایران با ریسک‌های ژئوپلیتیکی و تحولات منطقه‌ای بی‌سابقه‌ای مواجه بوده است. برای نخستین بار پس از جنگ، ایران وارد درگیری‌های مستقیم با رژیم صهیونیستی شده است؛ عملیات‌هایی که هر یک می‌تواند اثرات منفی زیادی بر بازار ارز بگذارد. در این راستا، تهدیدات ترامپ برای کاهش فروش نفت ایران نیز نگرانی‌هایی را در فعالان اقتصادی و برخی سرمایه‌گذاران ایجاد کرد. «گلوئی تصریح کرد: «به نظر می‌رسد بازگشت ترامپ به کاخ سفید، به‌طور مستقیم بر افزایش انتظارات تورمی و نوسانات ارز تأثیر گذاشته و ما شاهد افزایش انتظارات تورمی در بازار هستیم. همچنین برخی اخبار تأیید شده نشان می‌دهد خرید نفت ایران از سوی چین کاهش داشته است که برخی‌ها این مقدار را تا ۳۰ درصد اعلام می‌کنند.»

رد پای انتظارات تورمی در نوسانات ارزی

گلوئی در ادامه افزود: «در این شرایط، دولت سیاستی را برای مقابله با این وضعیت اتخاذ کرده که افزایش نرخ دلار نیما و راه‌اندازی بازار توافقی بخشی از آن است. این سیاست‌ها به‌طور غیر مستقیم می‌تواند باعث افزایش ارز حاصل از صادرات، کاهش برخی واردات اضافی و تسهیل تأمین ارز بنگاه‌های تولیدی شود. البته توجه به حجم تقاضای سوداگرایانه و انتظارات تورمی ناشی از ریسک‌های ژئوپلیتیکی، این سیاست‌ها در کوتاه‌مدت قادر به کاهش قابل توجه فشارهای ارزی نخواهند بود.» وی در پایان یادآور شد: «درواقع، همان‌طور که در تجربه‌های قبلی شاهد بودیم، مثلاً در جهش ارزی بهمن ۱۴۰۱ یا دی ۱۴۰۲، سیاست‌های ارزی دولت به‌طور مستقیم عامل اصلی نوسانات ارزی نبوده است. در آن مقاطع، حتی شاهد کاهش نرخ ارز در بازار آزاد هم بودیم، گرچه این تغییرات بیشتر تحت تأثیر هیجانات بازار و انتظارات تورمی بود تا تصمیم‌های دولتی. در نهایت می‌توان گفت سیاست‌های ارزی دولت در شرایط فعلی نتوانسته‌اند اثرات منفی ناشی از ریسک‌های سیاسی و ژئوپلیتیکی را خنثی کنند. این نوسانات ارزی عمدتاً نتیجه هیجانات و انتظارات تورمی است که به‌ویژه در پی تحولات منطقه‌ای و سیاست‌های آینده ایالات متحده افزایش یافته است.»

جهش دلار ریشه در سیاست‌های گذشته دارد

علی سعدوندی، اقتصاددان در گفت‌وگو با «فرهیختگان» درباره دلایل افزایش اخیر نرخ دلار توضیح داد: «افزایش نرخ دلار نتیجه سرکوب ارزی در گذشته و افزایش تورم در کنار خلق پول از سوی نظام بانکی است. این روند باعث شد نرخ دلار در شرایطی که تحولات داخلی و بین‌المللی به آن دامن زد، به‌طور ناگهانی افزایش یابد. افزایش نقدینگی و سیاست‌های پولی نادرست موجب چنین تحوولی شده است. نباید انتظار داشت سیاست‌های بانک مرکزی به‌سرعت نتیجه دهد. اگرچه سیاست‌های جدید در این زمینه درست به نظر می‌رسد، اما اجرای کامل آن‌ها زمان‌بر خواهد بود. این سیاست‌ها باید به‌درستی و به‌طور کامل پیاده‌سازی شوند تا تأثیر مثبت خود را در طولانی مدت نشان دهند. نتیجه این اقدامات، نه در کوتاه‌مدت، بلکه پس از گذشت یک سال مشخص خواهد شد.»

سیاست‌های ارزی مهم‌تر از ترامپ است

سعدوندی در ادامه در باره تأثیر رویدادهای سیاسی و پایان سال مالی شرکت‌ها بر نوسانات نرخ ارز اظهار داشت: «تمام این عوامل می‌توانند به‌عنوان عاملی برای افزایش قیمت ارز عمل کنند، اما اصل موضوع همچنان خلق پول و کسری بودجه دولت است. تغییرات سیاسی، مانند روی کار آمدن ترامپ یا مسائل داخلی کشور، اگرچه ممکن است بر نوسانات ارز تأثیر بگذارند، اما به‌هیچ‌عنوان عامل اصلی نیستند. اگر در سال‌های گذشته سیاست‌های صحیح پولی و ارزی اتخاذ می‌شد، چنین مشکلاتی به‌وجود نمی‌آمد. مشکل اصلی در اینجا همان سرکوب ارزی و خلق پول بدون پشتوانه است که به شدت بر وضعیت اقتصادی تأثیر منفی گذاشته است. طی پنج دهه گذشته، ایران بالاترین و طولانی‌ترین دوره‌های تورمی را تجربه کرده است، اما هنوز بسیاری از سیاست‌گذاران به دنبال تکرار سیاست‌های گذشته‌اند که تجربه شکست خورده‌اند.» سعدوندی تصریح کرد: «در حالی که برخی به دنبال توجیه افزایش قیمت ارز با ارجاع به عوامل سیاسی‌اند، واقعیت این است که مدیریت نادرست اقتصادی و سیاست‌های اشتباه پولی و ارزی عامل

آزیر قمرز سفته‌بازی صرافی‌های ارز دیجیتال

روز ۶ دی ماه به بانک مرکزی برای چندمین بار نسبت به مسودسازی درگاه پرداخت ریالی صرافی‌های رمزارزی در کشور اقدام کرد. اقدامی که با اعتراض صرافی‌ها و همچنین انجمن فین‌تک روبرو شد. این اعتراض‌ها در حالی است که گفته می‌شود ظاهر آنها درخواست بانک مرکزی از صرافی‌های ارز دیجیتال، اولاً شفافیت مالی و ثانیاً عدم انجام معاملات منجر به تسویه آبی و خارج از چهارچوب نظام پولی و بانکی بوده است. براین اساس گفته می‌شود دلیل اقدام اخیر بانک مرکزی فعالیت سفته‌بازی صرافی‌ها در بازار تر بوده است. این تخلفات که از طریق ایجاد زیرساخت غیرقانونی تسویه آبی و خارج از چهارچوب نظام پولی و بانکی توسط شرکت‌های پرداخت‌یار انجام شده، علاوه بر اینکه به‌نوعی پولشویی محسوب شده، عملیات سفته‌بازی برخی صرافی‌ها را پوشش می‌دهد. طبق شنیده‌های «فرهیختگان» ظاهر بانک مرکزی و نهادهای نظارتی در ماه‌های گذشته نسبت به تخلفات شرکت‌های پرداخت‌یار در ایجاد سیستم تسویه آبی در معاملات متعدد هشدار داده بودند اما آن‌ها این هشدار را جدی نگرفته و به تخلفات خود ادامه داده‌اند.

صرافی‌هایی با گردش مالی ۴۲۰ همتی اما بدون صورت مالی

گرچه صرافی‌های ارز دیجیتال نسبت به مسودسازی درگاه پرداخت ریالی معترضند، اما این اعتراض ظاهراً برای فرار از شفافیت است. این صرافی‌ها با وجود گردش مالی عجیب و غریب و ذخیره‌های قابل توجه سرمایه‌گذاران، همچنان عملیات مالی خود را غیر شفاف و خارج از ضوابط شفافیت پولی و مالی انجام می‌دهند. یکی از موضوعات مطرح شده در این میان این است که به‌رغم آنکه صرافی‌های رمزارز در تمام نقاط دنیا بصورت‌های مالی شفاف خود را منتشر می‌کنند، اما پیگیری‌های «فرهیختگان» از صرافی‌های فعال در ایران نشان می‌دهد صورت

مسئولان ارشد دولتی درباره دلار ۸۲ هزار تومانی توضیحی نمی‌دهند، «فرهیختگان» احتمال‌های ممکن را بررسی می‌کند

شیطنت امارات یا تصمیم غلط؟

اهداف خود برسد و در حال حاضر تفاوت نرخ‌ها همچنان بالا و محسوس است. یکی دیگر از مشکلات اساسی، عدم تطابق و تنظیم دقیق قیمت دلار در بازار آزاد و سامانه نیمايي است. علی‌رغم تلاش‌ها برای یکسان‌سازی نرخ‌ها، این اختلاف همچنان پابرجاست.»

دلان قیمت دلار را تعیین می‌کنند

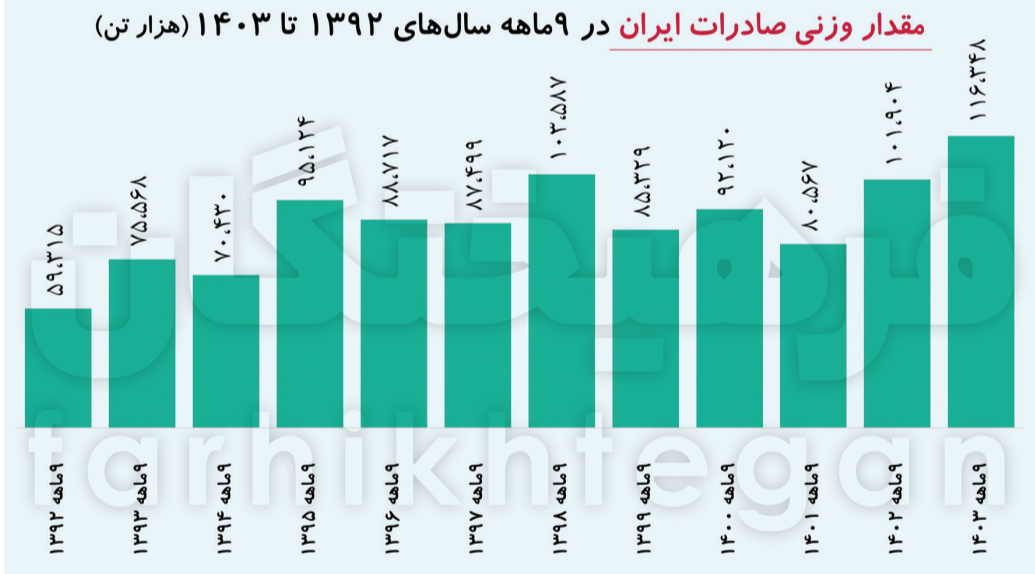
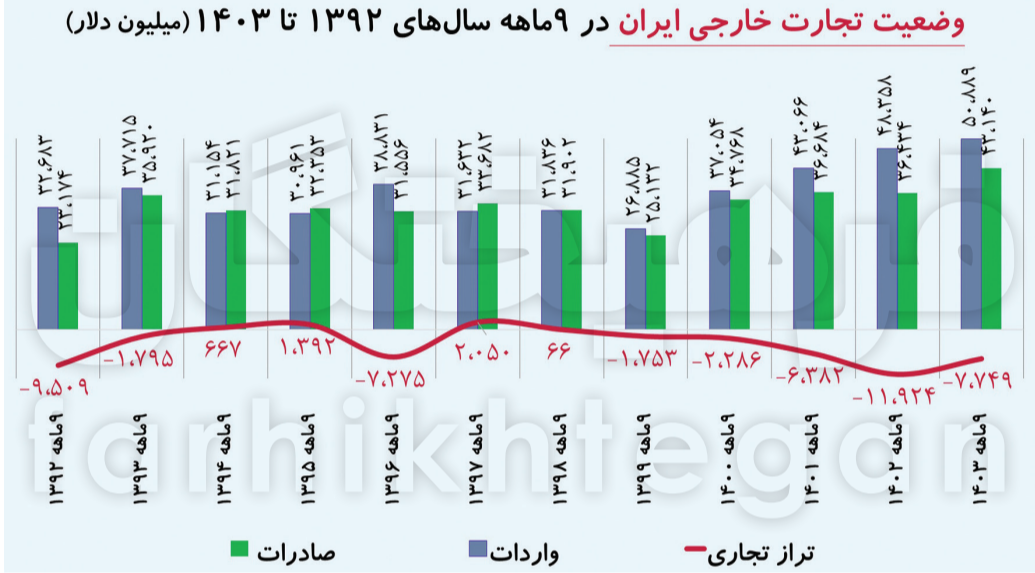
سلطانی‌زاده در پایان تصریح کرد: «یکی از وعده‌های سیاست‌گذار این بود که با افزایش عرضه ارز حاصل از صادرات، فشار ارزی کاهش یابد و نرخ‌ها در بازار به تعادل برسد. اما هنوز این وعده‌ها به‌طور کامل محقق نشده و اختلاف نرخ‌ها میان بازار رسمی و غیر رسمی همچنان زیاد است. به نظر من، بانک مرکزی باید از نظرات کارشناسان بخش خصوصی، به‌ویژه نهادهای صنفی بخش خصوصی استفاده بیشتری کند. در سال‌های گذشته ارتباط خوبی میان سیاست‌گذاران و بخش خصوصی وجود داشت که به‌منظر می‌رسد این ارتباط در حال حاضر کمرنگ شده است. این فاصله می‌تواند بر تصمیم‌گیری‌های اقتصادی آسیب بزند. در مجموع، درحالی‌که سیاست‌های مختلفی برای کنترل نرخ ارز اتخاذ شده، اما همچنان شاهد نوسانات قیمت دلار هستیم. بازار ارز نیاز به یک رویکرد دقیق‌تر و منسجم‌تر دارد که بر اساس اصول عرضه و تقاضا تنظیم شود. سیاست‌گذاری‌های دستوری و ایجاد محدودیت‌های قیمتی تنها مشکلی از بازار حل نکرده، بلکه در بسیاری از موارد موجب تشدید بحران شده‌اند.»

دبیر سابق کانون صرافان در پایان مطرح کرد: «سردرگمی مردم در عدم امکان خرید از صرافی‌های رسمی نیز موجب به هم ریختگی بازار و نوسانات نرخ ارز شده است. در حال حاضر دلان تعیین‌کننده نرخ دلار در کشورند و صرافان رسمی از امکان ارائه خدمت به مردم در شبکه سراسری رسمی حذف شده‌اند. معاملات ارزی در بخش اسکانس در صرافی‌های رسمی حذف شده و عملاً آمار معاملات نامشخص و غیر رسمی است.»

اصلی این بحران است. این سیاست‌ها به‌طور مصنوعی نرخ ارز را کنترل کرده و در نهایت باعث ایجاد مشکلات جدی برای اقتصاد کشور شده‌اند. سیاست‌های ارزی ایران، نه تنها در سطح داخلی، بلکه در سطح بین‌المللی نیز برای کشور مشکلاتی ایجاد کرده است. در شرایطی که به‌جای سرمایه‌گذاری در پروژه‌های زیرساختی و تولیدی، ارزهای کشور به شکل غیر مولد در بازار پخش می‌شود، طبیعی است که مشکلات اقتصادی و افزایش نرخ ارز ادامه یابد.»

صرافی‌ها هم می‌توانستند کمک کنند

کارمان سلطانی‌زاده، دبیرکل سابق کانون صرافان در گفت‌وگو با «فرهیختگان» عنوان کرد: «همانطور که می‌دانیم، تورم مسالیانه یکی از عوامل تأثیرگذار بر قیمت دلار است. افزایش تورم می‌تواند به‌طور غیر مستقیم بر تقاضای دلار تأثیر گذاشته و باعث رشد نرخ ارز شود. تحولات امنیتی در منطقه نیز بی‌تأثیر بر بازار ارز نیست. تنش‌ها و تحولات منطقه‌ای می‌تواند به‌عنوان یک عامل احتیاطی، تقاضا برای دلار را افزایش دهد. یکی از مشکلات اساسی که طی یک یا دو سال اخیر در بازار ارز مشاهده می‌شود، به‌هم‌ریختگی عرضه و تقاضا در بازار است. بانک مرکزی و دیگر نهادهای سیاست‌گذار به‌دلیل مشکلات اقتصادی، عرضه اسکانس دلار را در بازار از طریق شبکه سراسری صرافی‌ها کاهش داده‌اند. در گذشته، تریق اسکانس به بازار یکی از ابزارهای مؤثر برای کنترل قیمت ارز بود، اما در سال‌های اخیر شاهد کاهش این تریق بوده‌ایم و عملاً هیچ صرافی امکان معاملات اسکانس ارز را با قوانین وضع شده موجود ندارد.» وی افزود: «بازار متشکل ارزی که در سال ۱۳۹۷ به‌طور منظم و مؤثر فعالیت می‌کرد، در حال حاضر عملکرد مناسبی ندارد. به‌ویژه با بسته شدن این بازار و عدم وجود جایگزین مناسب، شاهد افزایش تفاوت قیمت‌ها در بازارهای رسمی و غیر رسمی هستیم. سیاست یکسان‌سازی نرخ ارز که در ابتدا با هدف کاهش این اختلاف‌ها طراحی شده بود، عملاً نتوانسته هنوز به

استفاده کنند. همچنین تحقیق و بررسی کامل در مورد امنیت و اعتبار صرافی پیش از شروع فعالیت در آن بسیار مهم است. با ترکیب نظرات‌های قانونی قسوی و اقدامات آگاهانه از سوی کاربران می‌توان تا حد زیادی خطرات فعالیت در صرافی‌های رمزارزی داخلی را کاهش داد و فضای امن‌تر برای معاملات ایجاد کرد.

انواع تخلفات و ریسک‌های صرافی‌های رمزارزی

صرافی‌های رمزارزی به‌عنوان پل ارتباطی بین دنیای ارزهای دیجیتال و ارزهای فیات نقش بسسیار مهمی در این بازار ایفا می‌کنند. با این حال مانند هر بازار دیگری این صرافی‌ها نیز مستعد انواع تخلفات و ریسک‌ها هستند. صرافی‌های رمزارزی ممکن است مرکب تخلفات مختلفی ششوند که می‌تواند به ضرر کاربران و اعتبار بازار تمام شود. از جمله این تخلفات می‌توان به کلاهبرداری‌هایی مانند طرح‌های پانزی، که با وعده سودهای غیر واقعی سرمایه‌گذاران را جذب کرده و سپس ناپدید می‌شوند و همچنین هک شدن سیستم‌ها و سرقت ارزهای دیجیتال مشتریان به دلیل ضعف‌های امنیتی اشاره کرد. علاوه بر این، برخی صرافی‌ها با انتشار اخبار دروغین یا دستکاری قیمت‌ها سعی دارند بازار را به نفع خود تحت تأثیر قرار دهند.

در کنار کلاهبرداری‌ها عدم رعایت قوانین نیز یکی از مشکلات رایج در این حوزه است. برخی صرافی‌ها به‌طور عمدی از قوانین ضد پولشویی و مالیاتی سرپیچی کرده و به این ترتیب زمینه‌ساز فعالیت‌های غیرقانونی می‌شوند. همچنین عدم رعایت استانداردهای لازم در فرآیند ثبت نام و احراز هویت مشتریان می‌تواند موجب سوءاستفاده‌های مختلف شود. این تخلفات نه تنها مشکلات قانونی ایجاد می‌کنند بلکه می‌تواند اعتماد کاربران به بازار ارزهای دیجیتال را کاهش دهند.

مدیریت نادرست دارایی‌های کاربران را بدون اجازه به فروش می‌رسانند یا آن‌ها برای تأمین نقدینگی خود استفاده می‌کنند. در موارد دیگری صرافی برای کسب سود بیشتر از مبالغ دریافتی از کاربران به جای تخصیص این مبالغ برای تأمین رمزارز مورد نیاز کاربران آن را در بازارهای دیگری از جمله املاک یا طلا صرف کرده و در پروفایل کاربر تنها اعدادی نمایش می‌دهد که کاربر گمان کند واقعاً معادل مبلغ پرداختی خود نزد صرافی رمزارز دارد.

در این شرایط وقتی کاربر بخواهد موجودی رمزارزی خود را به کیف دیگری منتقل کند یا انواع پیام خطا و بهانه از سوی صرافی مواجه می‌شود؛ چراکه اساساً رمزارزی برای انتقال وجود ندارد.

این موارد که در فقدان نهاد ناظر وقوع آن‌ها دور از تصور نیست، می‌توانند علاوه بر تشدید مسئله تأمین نقدینگی کاربران در نوسانات شدید بازار موجب شکل‌گیری انواع کلاهبرداری‌ها از جمله عملیات پانزی و خالی‌فروشی باشند که منضر نهایی آن باز هم کاربران خواهند بود. نوع دیگر مداخله مرتبط با صرافی‌های رمزارزی در کشور وابستگی امنیت دارایی‌های آنان به اشخاص است. وقتی کلیدهای خصوصی موجودی‌های رمزارزی بسیاری از صرافی‌ها در فقدان نهاد ناظر یا قیام مورد اعتماد عموم، نزد مدیر یا مدیران این صرافی‌ها نگهداری می‌شوند، مشخص نیست در صورت لو رفتن این کلیدها به‌صورت سسپویی یا با تهدید و ارعاب سارقان، یا با درگذشت یا خروج بی‌بازگشت مدیر یا مدیران از کشور، تکلیف دارایی‌های صرافی و سرمایه‌گذاران آن چه خواهد بود. برای کاهش این خطرات تنظیم قوانین و نظارت قوی از سوی مراجع ذی‌ربط ضروری است.

صرافی‌ها باید ملزم به ارائه گزارش‌های مالی شفاف و پاسخگویی به نهادهای نظارتی باشند. این کار می‌تواند بسیاری از مشکلات از جمله خالی‌فروشی و سوءمدیریت مالی را کاهش دهد. کاربران نیز باید دارایی‌های بلندمدت خود را در کیف‌پول‌های شخصی نگهداری کرده و تنها برای معاملات از صرافی‌ها

- مدیر مسئول:**
- محمد امین ایمانجانی
- قائم مقام مدیر مسئول:**
- مسعود فروغی
- سرمدبیز:**
- محمد زعیم‌زاده
- تلفن و فکس:**
- ۰۲۱) ۶۲۹۹۴۴۵
- کد پستی:**
- ۱۱۳۵۳۳۸۱۶
- چاپ:**
- چاپخانه دانشگاه آزاد اسلامی
- نشانی:**
- خیابان حافظ، پلین‌ترنژ جمهوری
 - رومروی ساختمان بورس
 - ساختمان فرهیختگان، طبقه سوم